

ONTVANGEN 1 8 MRT 2016

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 AE Den Haag

Aan de burgemeester

**DGBK/Directie
Arbeidszaken Publieke
Sector**
Programma Veilige Publieke
Taak

Turfmarkt 147
Postbus 20011
2500 AE Den Haag
www.agressievrijwerk.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Contactpersoon
Michel Amoureux
T 06 50738548
michel.amoureux@minbzk.nl

Datum 14 maart 2016
Betreft Maatregelen Veilige Publieke Taak

Kenmerk

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

De verschillende incidenten van agressie en geweld tegen lokale politieke ambtsdragers (burgemeesters, wethouders en raadsleden) rondom de problematiek van de verhoogde asielinstroom de afgelopen periode en de uitkomsten van recent onderzoeken naar agressie en geweld door burgers tegen raadsleden van Raadslid.Nu¹ en het Periklesinstituut² maken eens te meer duidelijk hoe noodzakelijk een sluitende aanpak van agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers is. In het publieke debat over de vluchtelingenopvang worden regelmatig grenzen overschreden. Burgemeesters, wethouders en raadsleden hebben te maken met agressie van geëmotioneerde burgers en met instrumentele, bewust ingezette bedreigingen en intimidatie. Beide zijn onacceptabel en uit oogpunt van de lokale democratie onaanvaardbaar.

Ik ben dan ook verheugd dat steeds meer colleges van burgemeester en wethouders en gemeenteraden de problematiek van intimidatie en bedreiging bespreekbaar maken, gemeenschappelijk een norm stellen en uitdragen dat agressie en geweld tegen politieke ambtsdragers en medewerkers niet worden getolereerd. Dit is in lijn met de campagne 'Wees duidelijk over agressie' die ik eind vorig jaar samen met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ben gestart. In mijn brief van 27 augustus 2015 heb ik u hierover geïnformeerd en heb ik werkgevers met een publieke taak en politieke ambtsdragers opgeroepen om het melden en bespreken van gevoelens van onbehagen en onveiligheid te stimuleren en te bevorderen dat in geval van concrete (be)dreiging en intimidatie ook aangifte wordt gedaan. Dat maakt het voor politie en openbaar ministerie mogelijk om de situatie te beoordelen. Waar nodig kunnen zij politieke ambtsdragers en gemeenten vervolgens adviseren over aanvullende beveiligingsmaatregelen.

¹ Raadsleden over het veiligheidsgevoel van inwoners en raadsleden en opvang van vluchtelingen. Februari 2016). Raadslid.Nu ism Overheid in Nederland.

² Niet zonder last. Hoe gaan raadsleden om met agressie, bedreiging en geweld? (februari 2016). Periklesinstituut.

Graag vraag ik uw aandacht voor een aantal (recente) maatregelen die ik van mijn kant heb getroffen om ertoe bij te dragen dat u, uw wethouders en gemeenteraadsleden de bijzondere functie als drager van de lokale democratie veilig en integer kunnen blijven vervullen.

Aanvullende financiële voorziening beveiliging politieke ambtsdragers

In het geval van agressie en bedreiging door burgers komt de veiligheid van de politieke ambtsdrager op de eerste plaats. Volgens het stelsel bewaken en beveiligen kunnen na de aangifte en de daarop volgende beoordeling en advisering door politie en openbaar ministerie aanvullende beveiligingsmaatregelen nodig blijken. Voor het geval dat de beveiliging van politieke ambtsdragers in acute dreigingsituaties tot ongewenste of vertragende politieke discussies of tot financiële problemen in de gemeente kunnen leiden, heb ik een financieel vangnet ingesteld. Dit financieel vangnet is aanvullend op het genoemde stelsel van bewaken en beveiligen. De uitgangspunten van het stelsel blijven dan ook onverkort van kracht, waaronder de primaire verantwoordelijkheid van de politieke ambtsdrager voor diens eigen veiligheid. Meer informatie over het stelsel bewaken en beveiligen en over de financiële voorziening treft u aan in de bijlagen.³ Met het vangnet wordt voorkomen dat burgemeesters, wethouders en raadsleden bij acute en ernstige dreiging met de gemeenteraad in discussie moeten over de kosten van hun beveiliging, hetgeen ook invloed kan hebben op hun bereidheid aangifte te doen. Het gaat om een voorlopige voorziening, die eind van dit jaar geëvalueerd wordt om te bezien of het een structurele voorziening moet worden.

Training 'Omgaan met intimidatie en agressie'

In 2014 is de training 'Omgaan met intimidatie en agressie' voor burgemeesters beschikbaar gekomen. Het doel van deze training is "het aanreiken van handvatten om te komen tot een handelingsrepertoire waarbij al in een vroegtijdig stadium de regie over de situatie en het eigen functioneren wordt genomen, wanneer lokale bestuurders worden geconfronteerd met intimidatie en bedreiging". Inmiddels hebben 140 burgemeesters gebruik gemaakt van mijn aanbod om deze training op kosten van mijn ministerie te volgen. Een beschrijving van de training treft u bijgevoegd aan. Indien ook u hiervan gebruik wilt maken, kunt u zich binnenkort opgeven via de website van het NGB.

De zorg voor slachtoffers onder politieke ambtsdragers

De impact van een agressie-incident kan groot zijn. De Vertrouwenslijn helpt politieke ambtsdragers en hun familieleden indien zij slachtoffer zijn van ongewenst gedrag, zoals bedreiging, intimidatie en geweld. De Vertrouwenslijn biedt een luisterend oor, geeft advies, ondersteuning en een handelingsperspectief (zie bijlagen). In aanvulling hierop ben ik onlangs met het Instituut voor Psychotrauma (IVP) overeengekomen dat politieke ambtsdragers per 1 maart jl. voor acute gespecialiseerde psychosociale ondersteuning (24/7) een beroep kunnen doen op hun diensten (www.ivp.nl/opvang/). Het IVP heeft

³ Zoals neergelegd in de circulaire Besluit Harmonisering en modernisering rechtspositie van 1 juli 2014 komen deze aanvullende maatregelen voor rekening van de gemeente. Het is dan ook zeer aanbevelenswaard om standaard een bedrag in de gemeentebegroting op te nemen voor beveiligingskosten, bijvoorbeeld onder de post 'onvoorzien'.

ruime ervaring met het openbaar bestuur en de politieke context. Op dit moment ondersteunt het IVP diverse ministeries, uitvoeringsorganisaties (NCTV, COA) en individuele bestuurders (zie bijlagen).

Instrumentenkoffer Veilig Bestuur

Bovengenoemde maatregelen maken deel uit van de instrumentenkoffer Veilig bestuur die ik afgelopen najaar heb gepresenteerd. In deze koffer bevinden zich een leidraad en tal van andere instrumenten voor de integrale aanpak van intimidatie, agressie en geweld tegen lokale politieke ambtsdragers. Meer informatie treft u aan op de website van het programma Veilige Publieke Taak (www.agressievrijwerk.nl/pa).

Handreiking verhoogde asielinstroom

Steeds meer gemeenten doen ervaring op met opvang van asielzoekers. De ervaringen zijn verwerkt in een handreiking. Deze handreiking is bedoeld voor het lokaal bestuur en de bij de verhoogde asielinstroom betrokken partners (vreemdelingenketen, veiligheidspartners, hulpverlening en andere instanties). De handreiking dient als wegwijzer en hulpmiddel bij de vraagstukken die spelen over opvang, gezondheid, veiligheid, communicatie en het juridisch instrumentarium. De handreiking is te downloaden via www.burgemeesters.nl/asielinstroom).

Brede ondersteuning lokaal bestuur, het OTAV

Het OndersteuningsTeam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV) is een tussen de VNG én samenwerkende departementen ingerichte ondersteuningsstructuur. Gemeenten kunnen een beroep doen op het OTAV bij de huidige opgaven met betrekking tot de (nood en crisis)opvang, huisvesting, zorg, onderwijs, gezondheid en participatie van vluchtelingen/statushouders. Het OTAV heeft bijvoorbeeld expertise beschikbaar met betrekking tot het omgaan met veiligheidsrisico's en het managen van incidenten (van maatschappelijke onrust en escalatie van demonstraties tot bedreiging en intimidatie en incidenten binnen of buiten de locatie). U kunt hier als bestuurder ook gebruik van maken. Meer informatie over het OTAV treft u aan in de bijlagen.

**DGBK/Directie
Arbeidszaken Publieke
Sector**
Programma Veilige Publieke
Taak

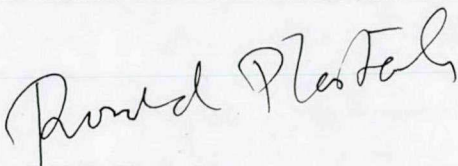
Datum
14 maart 2016

Kenmerk

Bovenstaande maatregelen zijn tot stand gekomen in samenwerking met de verschillende beroepsverenigingen (Nederlands Genootschap van Burgemeesters, Wethoudersvereniging, Raadslid.Nu), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het ministerie van Veiligheid en Justitie. Ik vraag u vriendelijk deze maatregelen bekend te maken onder uw wethouders en gemeenteraadsleden en deze in uw gemeente te (laten) implementeren.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

ACHTERGRONDINFORMATIE

Training voor burgemeesters "omgaan met intimidatie en bedreiging".

Inleiding

Lokale bestuurders worden geconfronteerd met diverse vormen van intimidatie, beïnvloeding en bedreiging. Dit leidt in alle gevallen tot fysieke en/of stresssymptomen bij de ontvanger van de bedreigingen. In een aantal gevallen heeft dit grote invloed op het ongestoord functioneren van de betreffende functionaris en diens veiligheidsbeleving.

Naast negatieve effecten op het functioneren van de functionaris hebben dergelijke gebeurtenissen ook hun weerslag op diens directe omgeving. Een situatie waarin lokale bestuurders te maken krijgen met intimidatie, beïnvloeding of bedreiging lijkt zich soms onverwacht voor te doen.

Mede op verzoek van de Kring van Commissarissen van de Koning heeft BZK in samenwerking met het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) en het Opleidingsinstituut DJI een training voor burgemeesters ontwikkeld, waarin op basis van concrete casuïstiek en ervaringen wordt geoefend in het omgaan met intimidatie en bedreiging. Per training nemen ca. 8 burgemeesters deel, zodat ook een uitwisseling van eigen ervaringen kan plaatsvinden.

Het doel van de training van het Opleidingsinstituut DJI is het aanreiken van handvatten om te komen tot een handelingsrepertoire waarbij al in een vroegtijdig stadium de regie over de situatie en het eigen functioneren wordt genomen, wanneer lokale bestuurders worden geconfronteerd met intimidatie en bedreiging.

Eind 2014 heeft voor de eerste keer een drietal trainingen plaatsgevonden (met in totaal 24 burgemeesters uit Noord-Brabant en Limburg). Na deze trainingen heeft een evaluatie plaatsgevonden en is het programma waar nodig aangepast.

Vanaf april 2015 zal het NGB de training onder de aandacht brengen van alle burgemeesters. De kosten voor deelname worden in 2015 door BZK gedragen. Bezien wordt of de training na 2015 in het reguliere opleidingsaanbod van het NGB beschikbaar kan komen.

Programma op hoofdlijnen

A. Preventieve focus:

Centraal in dit onderdeel staat welke inzichten van belang zijn om te voorkómen dat een situatie ontstaat waarin druk en intimidatie kan worden uitgeoefend op de functionaris en diens omgeving. Besproken wordt welke factoren van invloed kunnen zijn op het verkleinen van de eigen kwetsbaarheid. Dit wordt benaderd langs drie invalshoeken:

1. kennis van en alertheid op het verloop van het proces.

Vaak worden de eerste (zwakke) signalen niet opgemerkt. Omdat het proces van intimidatie en beïnvloeding vaak klein begint, is het van belang dat elk signaal in ieder geval wordt beoordeeld op de noodzaak om al dan niet actie te ondernemen.

Aan bod komt onder anderen:

- kennis verkrijgen van het verloop van het proces van intimidatie en toenemende dreiging;
- signalen meteen herkennen en beoordelen.
- oordeelsvorming en dilemma's. Wel of niet actie ondernemen.

2. Risico's van het eigen gedrag.

Aan bod komt onder andere:

- gebruik van social media; Balans tussen zichtbaarheid en kwetsbaarheid.
- zelf oplossen of samenwerking zoeken; eigen visie op de begrenzing van de publieke rol. Impliciet leeft soms het idee dat de confrontatie met intimidatie en bedreiging 'met de publieke functie meekomt'. Het risico hiervan is dat (te) lang wordt gewacht met het inschakelen van anderen/specialisten, maar de bestuurder zelf een oplossing zoekt.
- Besproken wordt hoe de bestuurder kan komen tot een oordeel over wat hij/zij nog acceptabel vindt en bij de rol vindt passen, en op welk moment hij/zij anderen (veiligheidsadviseurs, politie, collega's) betreft.

3. Fysieke weerbaarheid

Het toespreken van een groep demonstranten, geconfronteerd worden met een boze benadeelde burger(s) of met een bedreiger² kan als bedreigend worden ervaren. Wanneer een functionaris zich getraind weet in basale technieken, vergroot dit het veiligheidsgevoel en verlaagt dit het spanningsniveau. In het programma wordt daarom aandacht besteed aan basis fysieke weerbaarheidstechnieken.

B. Het ondersteunende netwerk

In het geval van bedreiging, beïnvloeding en intimidatie dient een goede structuur (zowel intern als extern) de bestuurder te ondersteunen. Wanneer de bestuurder immers heeft besloten dat specialisten dienen te worden ingeschakeld, dient hij zicht te hebben op de sociale kaart/ de instanties die hij kan betrekken.

- In dit deel wordt besproken wat de bestuurder binnen de eigen organisatie kan inrichten en welke externe instanties kunnen worden betrokken in geval van bedreigende situaties. De bestuurder vormt zich een oordeel over de mate waarin dit voldoende is, of wat hij/zij daarin nog te organiseren heeft.
- Ook wordt de roldentiteit besproken: Wat hoort nog bij de verantwoordelijkheid van de bestuurder en wanneer worden specialisten betrokken.

C. Na afloop

Na een incident is het van belang de ervaringen naar de toekomst te vertalen.

In het programma komt daarom aan bod:

- op welke wijze lessen uit het verleden gebruikt kunnen worden, zowel preventief als in
- aanpassingen van de structuur.
- een heftig incident kan iets veranderen in het veiligheidsgevoel en consequenties hebben voor de functie-uitoefening. Aan bod komen handvatten om weer te kunnen komen tot normalisatie van de situatie.

Vertrouwenslijn voor bestuurders en of politici die slachtoffer zijn van bedreiging, intimidatie of agressie

Als bestuurder of politicus bent u goed zichtbaar en benaderbaar voor burgers. Dat heeft echter soms ook een negatieve kant. Uit cijfers van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties blijkt dat meer dan de helft van de burgemeesters en wethouders te maken krijgt met bedreiging en intimidatie.

Ook raadsleden en provinciaal bestuurders worden regelmatig geconfronteerd met ongewenst gedrag. Dat heeft natuurlijk een grote impact. Niet alleen op de politici zelf, maar ook op de familie. Het tast ook, vaak onbewust, de manier aan waarop beslissingen in het werk tot stand komen. Onzekerheid over eventuele gevolgen maakt het lastig om de situatie met anderen te bespreken.

Wat kan de Vertrouwenslijn voor u betekenen?

De Vertrouwenslijn helpt bestuurders en politici en hun familie bij alle vormen van ongewenst gedrag, zoals bedreiging, intimidatie en geweld. Praten over het probleem kan al ontzettend opluchten. De vertrouwenspersoon luistert en stelt vragen om de aard van uw probleem helder in kaart te brengen. Indien gewenst kunt u ook gebruik maken van het netwerk van de Vertrouwenslijn dat bestaat uit vakgenoten en ervaringsdeskundigen die praktische adviezen geven.

De Vertrouwenslijn is er voor iedereen die onder druk staat door, of worstelt met crimineel gedrag van anderen.

De Vertrouwenslijn biedt een luisterend oor, geeft advies, ondersteuning en een handelingsperspectief.

- Zeven dagen per week van 10.00 tot 17.00 uur telefonisch bereikbaar
- Ervaren vertrouwenspersonen; gesprekken blijven strikt vertrouwelijk
- Anoniem bellen is mogelijk

“De Vertrouwenslijn is politiek onafhankelijk en de plek waar bedreigde bestuurders in vertrouwen hun verhaal kunnen vertellen.”

Ton Roerig, directeur Wethoudersvereniging

FACTSHEET

Het OndersteuningsTeam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV)

De grote stroom vluchtelingen zorgt bij gemeenten voor veel dilemma's en vraagstukken. De vraag naar huisvesting voor vergunninghouders die zijn gekoppeld aan gemeenten, wordt steeds groter. Er is tevens nog steeds crisis- en noodopvang nodig. Gemeenten hebben niet alleen veel vragen op het gebied van huisvesting (van vergunninghouders), maar ook over andere vraagstukken, zoals maatschappelijke begeleiding, werk en inkomen, scholing, integratie, gezondheidszorg, etc.

Het OndersteuningsTeam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV) ondersteunt gemeenten hierbij. Het OTAV is een samenwerking van verscheidene ministeries en de VNG en werkt nauw samen met het Platform Opnieuw Thuis, een samenwerkingsverband van Rijk, VNG, IPO, COA en Aedes. Het OTAV is in oktober 2015 gestart en is ondergebracht bij de VNG.

Achtergrond en werkwijze

Het OndersteuningsTeam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV) is opgericht om praktische ondersteuning te bieden aan gemeenten in de vluchtelingenketen. Het OTAV kent een drietal kerntaken:

- 1 Helpdeskfunctie: ondersteuning van gemeenten bij beantwoording van allerhande praktische en inhoudelijke vragen.
- 2 Accountmanagement: er zijn regionale accountmanagers aangesteld die voor specifieke regio's de 'ogen en oren' van het team zijn. Zij komen op verzoek naar uw gemeente, beantwoorden uw vragen en schakelen, waar nodig en op uw verzoek, experts in.
- 3 Expertnetwerk: Buiten de reguliere vragen, kunnen gemeenten aanspraak maken op ondersteuningstrajecten van maximaal 5 dagen. Hiervoor worden (externe) experts ingezet. Dit kan uiteenlopen van haalbaarheidsstudies voor transformatie van een pand tot begeleiding van de maatschappelijke discussie om draagvlak te creëren. Randvoorwaarden zijn dat er een concrete, afgebakende opdracht ligt en dat er een lerend

effect in kan zitten voor andere gemeenten. Voor de maatwerk ondersteuning is een OTAV Expertnetwerk opgebouwd dat bestaat uit mensen met specifieke kennis en/of vaardigheden op het gebied van huisvesting vergunninghouders (korte termijn) en andere vraagstukken: maatschappelijke begeleiding, werk en inkomen, scholing, integratie, radicalisering, gezondheidszorg, etc.

Factsheets en informatie over asiel en integratie

De website van het OTAV (www.vng.nl/otav) kent een thematische indeling per beleidsthema waar relevante documenten van diverse organisaties worden gepubliceerd. Hiermee komt op één centraal punt een overzicht van alle feitelijke documenten in de vluchtelingenketen. Hier zijn diverse factsheets te vinden en rubrieken met veelgestelde vragen en u kunt zich hier aanmelden voor de Nieuwsbrief. Ook vindt u hier de links naar diverse mogelijkheden voor kennisuitwisseling en platforms waar gemeenten terecht kunnen met hun vragen en kunnen discussiëren over uiteenlopende thema's. U treft tevens informatie aan over activiteiten van andere organisaties zoals bijvoorbeeld het Platform Opnieuw Thuis.

- Er is een aantal digitale fora waarop discussie en kennisuitwisseling kan plaatsvinden op specifieke onderwerpen:
 - VNG Forum Asiel
 - VNG Forum Communicatie
 - VNG-Forum Onderwijs
 - VNG Forum Wob
- Voor bestuurders bestaat de mogelijkheid om d.m.v. de bestuurdersapp aan de hand van stellingen te discussiëren over de problematiek

Contact

Het OndersteuningsTeam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV) kunt u bereiken via het e-mail adres: otav@vng.nl of per telefoon via 070 373 83 98. Hier kunt u alle praktische vragen en verzoeken om ondersteuning kwijt. Er wordt dan contact met u opgenomen. Tevens kunnen wij u in contact brengen met de accountmanager in uw regio.

Factsheet

Stelsel Bewaken en Beveiligen

Als u te maken krijgt met agressie of bedreigingen heeft dit een grote impact op u en uw omgeving. Uw aangifte of melding vormt het startpunt voor politie en openbaar ministerie om af te wegen of en zo ja welke beveiligingsmaatregelen noodzakelijk zijn. U krijgt dan te maken met het stelsel bewaken en beveiligen.

Wat is het stelsel bewaken en beveiligen?

- Het stelsel bewaken en beveiligen is het geheel van regelgeving en afspraken die gaan over het voorkomen van aanslagen op personen, objecten en diensten;
- In het stelsel werken OM, politie, inlichtingen- en veiligheidsdiensten en bestuurlijke organisaties samen;
- In het stelsel is geregeld hoe op basis van dreigings- en risico-informatie tot beveiligingsmaatregelen wordt besloten en wie verantwoordelijk is voor de uitvoering.

Verantwoordelijkheden

- Burger zelf en diens werkgever: Uitgangspunt is dat de eigen veiligheid/ het treffen van beveiligingsmaatregelen primair de verantwoordelijkheid is van de burger zelf (bijvoorbeeld goed hang- en sluitwerk aan de woning) en, indien van toepassing, zijn werkgever (regulier veilige werkomgeving);
- Als de veiligheid in het geding komt adviseert de overheid in het kader van het stelsel bewaken en beveiligen de bedreigde en/of diens werkgever aanvullende maatregelen te treffen (aanpassing/ beveiliging (ambts)woning, vervoer, e.d.). Voor raadsleden, wethouders en burgemeesters is de gemeente primair aangewezen als werkgever. Dit is neergelegd in de circulaire Besluit harmonisering en modernisering rechtspositie van 1 juli 2014. Hierin staat dat de beveiliging voor politieke ambtsdragers - op het werk maar ook daarbuiten voor zover die een werkgeverszorg is - voor rekening komt van de gemeente;
- Is de aard en de omvang van de dreiging dermate dat de persoon en werkgever daar zelf geen weerstand (meer) tegen kunnen bieden dan treft de overheid aanvullende maatregelen;

- Overheid: De taak om te bewaken en te beveiligen maakt onderdeel uit van de politietaak om zorg te dragen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde. De daadwerkelijke handhaving valt uiteen in openbare orde handhaving onder verantwoordelijkheid van de burgemeester, en strafrechtelijke handhaving (waaronder begrepen de veiligheid van personen) onder verantwoordelijkheid van de HOvJ.

Wat kunt u zelf doen/hoe werkt het in de praktijk

- Preventie: u kunt veel zélf doen om uw veiligheid te vergroten. Er zijn verschillende zaken waar u op kunt letten om risico's te verkleinen. Achterdocht en angst zijn niet nodig en kunnen juist het tegenovergestelde van een veilig gevoel bewerkstelligen. Bewust gedrag en een bewuste houding maken u zekerder. Voor meer informatie zie: www.nctv.nl/Images/uw-eigen-veiligheid-nl_tcm126-444002.pdf.
- Aangifte/melding doen: Wanneer u te maken krijgt met agressie of bedreiging dan is het van belang dat u aangifte/melding doet bij de politie. Uw aangifte/melding wordt binnen de politie ter kennis gebracht van de afdeling Regionale Conflict en Crisisbeheersing (RCCB). Hier vindt een eerste weging plaats of de dreiging op persoon, object, of dienst in aanmerking komt voor beveiligingsmaatregelen. Indien de dreiging wel in aanmerking komt voor het stelsel bewaken en beveiligen besluit de HOvJ over nader duiden van de dreiging en, indien nodig, tot het treffen van beveiligingsmaatregelen.
- Uw aangifte kan ook de start zijn voor strafrechtelijk onderzoek.
- In ernstige gevallen kunnen OM en politie beveiligingsmaatregelen treffen, zoals (camera)toezicht of in het uiterste geval persoonsbeveiliging.
- OM en politie kunnen ook de gemeente als werkgever adviseren aanpassingen/beveiligingsmaatregelen te treffen aan woning en werkplek.
- Het is mogelijk dat u in aanraking komt met agressie, geweld, intimidatie of bedreigingen en u twijfelt over het doen van aangifte. Dit kan zijn omdat u zich afvraagt of het incident strafbaar is of omdat u vindt dat u als politicus tegen een stootje moet kunnen. Het is echter van belang om in die gevallen incidenten wel te bespreken met de lokale politie. Deze kunnen u adviseren over het al dan niet doen van aangifte en uw melding wordt als mutatie binnen de politie opgeslagen. Deze opgeslagen informatie kan op een later moment helpen om de dreiging rond uw persoon beter te kunnen inschatten.

Informatie

- Aangifte doen - www.politie.nl/themas/aangifte-doen.html
- Maatregelen die u zelf kunt treffen (NB: het betreft advies en afhankelijk van uw situatie is dit advies meer of minder relevant)
 - Maatregelen aan de woning: www.politiekeurmerk.nl/
 - Tips over wat u zélf kunt doen om uw veiligheid te vergroten en waar u op kunt letten om risico's te verkleinen vindt u in de brochure "Uw eigen veiligheid" op www.nctv.nl/Images/uw-eigen-veiligheid-nl_tcm126-444002.pdf
- Circulaire bewaken en beveiligen 2015 – www.wetten.overheid.nl/BWBR0036811
- Informatie over de rol van de gemeente als werkgever in het stelsel bewaken en beveiligen vindt u in de *Leidraad Veilig Bestuur 2015*. Deze staat op www.agressievrijwerk.nl/documenten/publicaties/2015/10/07/leidraad-veilig-bestuur-2015

Factsheet

Financieel vangnet voor beveiligingskosten bedreigde politieke ambtsdragers

Aanleiding

- Vanuit de Wethoudersvereniging werd eind 2015 aangegeven dat er behoefte is aan een financieel vangnet voor excessieve kosten voor beveiliging van politieke ambtsdragers. In nader overleg met de beroepsvereniging werd duidelijk dat er situaties denkbaar zijn waarin de persoonlijke veiligheid van de beroepsgroep in het gedrang komt, omdat de kosten van beveiligingsmaatregelen een financieel of politiek probleem dreigen te worden.
- Bedreiging en intimidatie kunnen een negatief effect hebben op het functioneren van een ambtsdrager. Gevolgen van intimidatie en bedreiging kunnen ook indirect zijn: er kan bijvoorbeeld druk ontstaan op de thuissituatie met uiteindelijk gevolg zich niet meer verkiesbaar willen stellen of moeilijke beslissingen of discussies uit de weg gaan.
- Indien de beveiliging van politieke ambtsdragers onderdeel wordt van het politieke debat, zou dit kunnen leiden tot het niet melden van incidenten. Daarmee zouden de veiligheid van politieke ambtsdragers en de ongestoorde uitoefening van het ambt in gevaar komen en daarmee uiteindelijk ook het functioneren van de democratie.
- Het bestaan van een vangnet voor beveiligingskosten kan mogelijke drempels voor het treffen van noodzakelijke beveiligingsmaatregelen wegnemen en bijdragen aan de-politisering van de discussie. Deze de-politisering wordt overigens ondersteund wanneer colleges en gemeenteraden zelf een heldere norm en gedragscode opstellen en deze extern communiceren.

Uitgangspunten vangnet

- Het huidige stelsel van bewaken en beveiliging functioneert goed en blijft het uitgangspunt. Dit betekent dat in elk geval na de aangifte een analyse van de (acute) dreigingssituatie en de risico's en advisering door politie (en zo nodig openbaar ministerie) plaatsvindt en dat het bestaand onderscheid in de kosten die toevallen aan de persoon zelf (tot het niveau van het Politie Keurmerk Veilig Wonen), de gemeente als werkgever en het Rijk gehandhaafd blijft.
- In aanvulling op het stelsel van bewaken en beveiligen toont het ministerie van BZK zich ontvankelijk voor een tegemoetkoming in de kosten van aanvullende beveiligingskosten (voor zover die het niveau van het Politie Keurmerk Veilig Wonen overstijgen en voor rekening komen van de gemeente als werkgever), wanneer de kosten van de benodigde aanvullende beveiligingsmaatregelen een onevenredig beslag op de gemeentelijke begroting leggen en daarmee tot lastige politieke afweging en negatieve uitkomsten voor de persoonlijke veiligheid zouden kunnen leiden.

Praktische invulling

- Op dit moment zijn exacte criteria voor tegemoetkoming vanuit BZK niet goed te formuleren doordat concrete casuïstiek ontbreekt. Een structurele regeling ligt daarmee op dit moment niet voor de hand.
- Het jaar 2016 wordt gebruikt om op laagdrempelige en niet-bureaucratische wijze ervaring met het vangnet op te doen. Na dit jaar wordt gezamenlijk met de beroepsverenigingen geëvalueerd en bepaald in welke vorm het vangnet het beste kan worden voortgezet.
- Gemeenten kunnen hun (aan)vragen sturen naar veiligbestuur@minbzk.nl of bellen naar **06-46835989**. Uiteraard kunnen politieke ambtsdragers voor meer informatie ook contact opnemen met hun beroepsvereniging.

IVP Alarmnummer 0418-683444

Dag en nacht bereikbaar

Politieke ambtsdragers worden regelmatig geconfronteerd met bedreigingen, intimidatie of agressie. Naarmate het vaker gebeurt kan er gewenning ontstaan en het gedrag geaccepteerd worden door te denken “het hoort bij de functie”. En zo kan het gebeuren dat deze nare ervaringen niet besproken worden met collega’s, naasten of hulpverleners. Vanuit contacten met mensen die dit meemaken en uit onderzoek is echter gebleken dat het wel degelijk impact heeft op de bedreigde en zijn familie. Het kan niet alleen het professioneel functioneren beïnvloeden maar ook de persoonlijke levenssfeer. Als de bedreiging of agressiviteit zeer ingrijpend en acuut is, kunt u via IVP psychosociale ondersteuning inschakelen.

Voor wie?

Dit alarmnummer is bedoeld voor overheden, bedrijven, organisaties en politieke ambtsdragers.

Wanneer kunt u het alarmnummer bellen?

Als er een ingrijpend incident heeft plaatsgevonden en acuut psychosociale hulp nodig is.

Hoe werkt het?

Als u het IVP alarmnummer belt, neemt een IVP-hulpverlener binnen 30 minuten telefonisch contact met u op. Hij/zij zal u vragen om enkele gegevens omtrent het incident en vervolgens in overleg met u zorgen voor professionele advisering telefonisch of incidenteel ter plaatse.

Praktische zaken

Het is belangrijk dat het IVP de naam, het adres en de functie van de getroffene heeft, en een telefoonnummer waarop hij/zij bereikbaar is. Ditzelfde geldt voor u als u niet de getroffene zelf bent (bijvoorbeeld de leidinggevende), omdat IVP naar u over de voortgang terugkoppelt.

Privacy

Het IVP werkt met BIG-geregistreerde hulpverleners en houdt zich aan de wet op de privacy. Over de inhoud van de gesprekken wordt geen informatie aan derden verstrekt.

Voor wie zijn de kosten?

Het IVP werkt voor werkgevers of voor organisaties die als werkgever optreden (voor lokale politieke ambtsdragers is dat de gemeente). Zij krijgen de kosten vanuit IVP gefactureerd.

Meer informatie over het IVP

Zie hiervoor www.ivp.nl of mail uw vraag naar info@ivp.nl.

Tijdens kantooruren is het IVP bereikbaar op telefoonnummer 020 840 7600.